

SIKKERHETSDATABLAD

Grafitti Remover

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	30.11.2009
Kjemikaliets navn	Grafitti Remover
Kjemikaliets bruksområde	Grafitti, tusj og malingsfjerner

Produsent

Firmanavn	Renholdsbutikken as
Besøksadresse	Schweigaardsgt.34 F
Postadresse	Schweigaardsgt.34 F
Postnr.	N-0191
Poststed	OSLO
Land	NORGE
Telefon	41 73 10 00
Telefaks	22 17 44 35
E-post	post@renholdsbutikken.no
Hjemmeside	http://www.renholdsbutikken.no
Kontaktperson	Christian Bonde
Nødtelefon	Giftinformasjonen, døgnåpen:22 59 13 00

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering	Xn R36/37/38 R20/22 R52/53
Farebeskrivelse	Helseskadelig.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
2-Butoksyetanol	CAS-nr.: 111-76-2 EC-nr.: 203-905-0 Indeksnr.: 603-014-00-0	Xn; R20/21/22 Xi; R36/38	30 - 60 vol%
N-metyl-2-pyrrolidon	CAS-nr.: 872-50-4 EC-nr.: 212-828-1	Xi; R37/38	10 - 30 %
(R)-p-menta-1,8-dien	CAS-nr.: 5989-27-5 EC-nr.: 227-813-5	R10 Xi; R38, R43 N; R50/53	1 - 5 %
Etoksylerfetttalkoholer C9-11	CAS-nr.: 68439-46-3	Xn; R22 R41	1 - 5 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		

Komponentkommentarer R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i pkt 16

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Ved ubehag eller i tvilstilfelle må lege kontaktes. Ta med dette sikkerhetsdatablad.
Innånding	Bring den skadde ut i frisk luft. Ro og varme.
Hudkontakt	Tilsølt tøy fjernes straks. Skyll med vann. Hvis hudirritasjon fortsetter kontakt lege.
Øyekontakt	Får man stoffet i øynene, skyll straks med store mengder vann, og kontakt lege.
Svelging	Drakk mye vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.
Særskilt førstehjelpsutstyr	Øyenskylleflaske eller mulighet for øyeskylling.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Velges i forhold til omgivende brann.
Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke klassifisert som brannfarlig.
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftsmaske når produktet er involvert i brann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som anngitt i punkt 8. Hold unødvendig personell unna.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp av større mengder konsentrat ut i vassdrag, grunn eller kloakk.
Metoder til opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende matriale. Samles opp i egnede beholdere.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Unngå søl, Unngå kontakt med hud og øyne. Sørg for tilstrekkelig med ventilasjon. Bruk godkjent åndedrettsvern dersom luftforurensningen er over akseptabelt nivå.
Oppbevaring	Emballasjen skal holdes tett lukket. Lagres frostfritt. Oppbevares utilgjengelig for barn. Oppbevares beskyttet mot direkte sollys og varme. Produktet skal oppbevares i original emballasjen.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
2-Butoksyetanol	CAS-nr.: 111-76-2	8 t.: 10 ppm	2007
	EC-nr.: 203-905-0	8 t.: 50 mg/m ³ H	
	Indeksnr.: 603-014-00-0	15 min.: 100 mg/m ³	
N-metyl-2-pyrrolidon	CAS-nr.: 872-50-4 EC-nr.: 212-828-1	8 t.: 20 mg/m ³ HR	2003
(R)-p-menta-1,8-dien	CAS-nr.: 5989-27-5	8 t.: 140 mg/m ³ A	2003
	EC-nr.: 227-813-5	8 t.: 25 ppm	

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for god ventilasjon. Påse at konsentrasjonen av løsemiddel damper holdes under de administrative normer for gjellende yrkeshygeniske luftbehov. Mulighet for øyeskylling skal finnes på arbeidsplassen.
Åndedrettsvern	Unngå innånding av sprøytetåke. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Bruk en godkjent filtermaske med filter: type A (brunt, organiske damper).

Håndvern	Bruk vernehansker av motstandsdyktig materiale: Butylgummi. Gjennombruddstiden er ikke kjent. De angitte hanskematerialene er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider, samt informasjon fra våre leverandører. Etter bruk, vask og tørk alltid hendene.
Øyevern	Bruk vernebriller med sidebeskyttelse eller heldekkende ansiktsskjerm.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk verneklær etter behov. Benytt hensiktsmessige verneklær for å unngå hudkontakt.
Annen informasjon	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet.
Begrensning av miljøeksponering	Behandles i samsvar med god yrkesmessig hygiene og sikkerhetsmessig praksis.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Flytende væske
Lukt	Citrus Glykol
Farge	Klar, fargeløs.
Relativ tetthet	Verdi: 940 g/l
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: -24--83 °C
Kokepunkt/ kokepunktintervall	Verdi: 171-202 °C
pH (handelsvare)	Verdi: ~
pH (bruksløsning)	Verdi: ~
Flammepunkt	Verdi: 50->100 °C

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå oppbevaring i direkte sollys eller på varme steder.
Stabilitet	Produktet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelser.

11. Toksikologisk informasjon

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	2-Butoksyetanol
LD50 oral	Verdi: 470-3000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
LD50 dermal	Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Marsvin
LC50 innånding	Verdi: 700 ppm Forsøksdyreart: Rotte Varighet: 7 timer
Komponent	N-metyl-2-pyrrolidon
LD50 oral	Verdi: 7000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
Komponent	(R)-p-menta-1,8-dien
LD50 oral	Verdi: > 4400 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
LD50 dermal	Verdi: > 5 gm/kg Forsøksdyreart: Kanin
Komponent	Etoksylerterfettalkoholer C9-11
LD50 oral	Verdi: 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Løsemiddeldampene er skadelige og kan gi hodepine og kvalme. Innånding av sprøytetåke vil virke irriterende på luftveiene.
Hudkontakt	Irriterende. Kan ved langvarig eller gjentatt kontakt fremkalle irritasjon i huden.
Øyekontakt	Sterkt irriterende. Fare for alvorlig øyeskade.
Svelging	Kan virke irriterende på slimhinnene i munn og svelg. Kan gi ubehag, kvalme, brekninger, diare og magesmerter.
Allergi	Kan forårsake allergi på huden.
Kreft	Det er ikke kjent at produktet inneholder kreftfremkallende stoffer.

12. Miljøopplysninger

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	2-Butoksyetanol
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 1900 mg/l Testmetode: LC50 Art: Pimephales promelas
Akutt akvatisk, alge	Verdi: 911 mg/l Testmetode: EC50 Varighet: 72 timer
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: ~ 2000 mg/l Testmetode: EC50
Akvatisk kommentarer	Forventes ikke å ha noen skadelig virkning på det akvatiskemiljøet.
Persistens og nedbrytbarhet	Biologisk lett nedbrytbar. Biologisk nedbrytbarhet: 95% etter 28dager (OECD 301 E).
Bioakkumulering	Biokonsentrasjonspotentialet er lavt. Log Pow<3.
Fordelingskoeffisient	Verdi: 67 Testmetode: Poc
Komponent	N-metyl-2-pyrrolidon
Akutt akvatisk, alge	Verdi: 5000 mg/l Testmetode: NOEC
Biologisk oksygenforbruk (BOD)	Verdi: 73% Testperiode: 28 dager
Bioakkumulering	Stoffet ventes ikke å bioakumulere.
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi: 0,16
Komponent	(R)-p-menta-1,8-dien
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 702 mg/l Testmetode: LC50 Varighet: 96 timer
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 0,73 mg/l Testmetode: EC50 Varighet: 48 Timer
Økotoksitet, andre effekter	Meget giftig for vannlevende organismer. Miljøfarlig: Kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Mobilitetsbeskrivelse	Oppløses ikke i vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Stoffet er ikke lett nedbrytbar.
Komponent	Etoksylerterfettalkoholer C9-11
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 1-10 mg/l Testmetode: LC50 Varighet: 96 timer
Akutt akvatisk, alge	Verdi: 10-100 mg/l Testmetode: EC50 Varighet: 72 timer
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 1-10 mg/l Testmetode: EC50

	Varighet: 48 Timer
Persistens og nedbrytbarhet	Dette tensid oppfyller kriteriene for biologisknedbrytning i EU regulativ nr 648/2004 om vaske- og rengjøringsmidler.
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: > 60% Co2 Testperiode: 28 døgn Testmetode: Modified Sturm Test (OECD 301B) Kommentarer: Lett biologisk nedbrytbart.
Bioakkumulering	Ingen bioakkumulering er forventet.
Øvrige miljøopplysninger	
Økotoksisitet	Produktet regnes som miljøskadelig.
Persistens og nedbrytbarhet	Inngående tensider/ emulgatorer oppfyller kriteriene for biologisk nedbrytning i EU regulativ nr. 648/2004 om Vaske- og rengjøringsmidler.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	140103 Andre løsemidler og løsemiddelblandinger.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Mindre mengder spyles vekk med vann. Større mengder samles opp og leveres til godkjent mottak

14. Transportinformasjon

Andre relevante opplysninger	Ikke farlig gods i forhold til transportforskriftene.
------------------------------	---

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Helseskadelig

Sammensetning på merkeetiketten	2-Butoksyetanol: 30 - 60 vol%, N-metyl-2-pyrrolidon: 10 - 30 %, (R)-p-menta-1,8-dien: 1 - 5 %, Etoksylerfetttalkoholer C9-11: 1 - 5 %
R-setninger	R36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden. R20/22 Farlig ved innånding og svelging. R52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S-24/25 Unngå kontakt med hud og øynene. S-26 Får man stoffet i øynene, skyll straks med store mengder vann og kontakt lege. S38 Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R10 Brannfarlig. R20/21/22 Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging R20/22 Farlig ved innånding og svelging. R22 Farlig ved svelging. R36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden. R36/38 Irriterer øynene og huden. R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R38 Irriterer huden R41 Fare for alvorlig øyeskade. R43 Kan gi allergi ved hudkontakt. R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede
--	--

	langtidsvirkninger i vannmiljøet. R52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Punkt 7,8 og 10 er endret. Tilpasset REACH, som medfører bl.a. punkt 2 og 3 bytter plass.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet i henhold til forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), forordning EF 1907/2006, forskrift om klassifisering, merkingmv av farlige kjemikalier (sist oppdatert 2009-04-22(491), samt ADR/RID forskrift om landtransport 2009 Dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger fra våre leverandører, Norsk stoffliste og vår nåværende viten. Hensikten er kun ment som en retningsgivede beskrivelse av produktets egenskaper med tanke på helse, miljø og sikkerhet.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Renholdsbutikken as